

BÉKEHÍRNÖK

„A jövő a béke emberé”

XXI. (LXXI.) 51. SZÁM

A MAGYARORSZÁGI BAPTISTA EGYHÁZ LAPJA

1977. DECEMBER 18.

Jézus az ajtó előtt

Jelenések 3:20.

Általában mindig, de most a karácsony megérkezése előtt különösen érdemes foglalkozni ezzel a kérdéssel: Vajon a szívemben van-e hely az Úr Jézus számára? Vajon nyitva áll-e a szívem ajtaja előtte, vagy pedig kívül áll, mint valamikor a laodiceabeli gyülekezet ajtaján?

Sajnos, amikor a földre érkezett, nem volt hely számára Betlehemben. Később, amikor tanítói munkáját megkezdte, nem fogadták be a názáretiék sem. A vallásoskodó Jeruzsálemnek sem kellett. Még a gadarénusok is arra kérték, hogy távozzék a határukból. Az idézett igeverben pedig azt látjuk, hogy a laodiceai gyülekezet ajtaján kívül áll. Fájdalmas és elszomorító beszéde Jézusnak: „A rókáknak barlangjuk van, az égi madaraknak fészük; de az Ember Fiának nincs hová fejét lehajtania” (Lk 9:58). De az is nagyon szomorú dolog lenne, ha nálunk is úgy járna, mint a laodiceabelieké. Aki nek a nevében összejövünk, énekelünk, imádkozunk, prédikálunk, nem lenne velünk jelen.

Az idézett igever szerint Jézus befogadásának két fontos feltétele van: Meghallani az Ő szavát, és megnyitni Néki az ajtót. Tehát először meghallani az Ő szavát. Így is mondhatnánk: meg kell ismerni az Ő hangját. Ahhoz, hogy meghalljuk Jézus hangját e rohanó zajos életben, elsősorban éberségre, jó fülre, belső csendességre és az Úr Jézus hangjának ismeretére van szükség. A figyelmetlen vagy alvó ember még a kiabálást is nehezen hallja meg. Már pedig az Úr Jézusnak nem szokása a kiabálás. Ő szelíden, halkan és kedvesen szól.

Jézus befogadásának másik feltétele: megnyitni előtte szívünk ajtaját. A jötevője előtt minden ember szívesen és örömmel nyit ajtót. Jézus a legnagyobb jötevőnk! Nem kéregetni jön hozzánk, hanem gazdagon ajándékozni. Ajándékozni akar: békét, nyugalmat, örömet és üdvöt. Balgatagság lenne ilyen jötevő előtt meg nem nyitni szívünk ajtaját!

Már régen hallottam az alábbi szomorú, de tanulságos kis történetet: Volt egy hitelező ember, aki egy anyagiilag nehéz helyzetbe jutott családnak nagyobb összeget kölcsönzött. Karácsony közeledett és a hitelező egy belső indítékra úgy határozott, hogy karácsonyi ajándékként elengedi a kölcsön adott összeget. Azt tervezte, hogy elmegy a megszorult családhoz és személyesen közli velük a jó hírt. Azonban a kölcsöntkérő ember az ablakán keresztül meglátta, hogy jön a hitelezője, gyorsan bezárta az ajtót, mert azt hitte, hogy a pénzt akarja visszakérni. Mivel nem volt neki miből megadnia a kölcsöntért összeget, féltelmében bezárta az ajtót és úgy viselkedett, mintha senki sem lenne otthon. Egy darabig zörgetett a hitelező, de miután türelmes várakozására sem nyílt az ajtó, eltávozott adósának ajtajától. Ez az adós ajtajának bezárása által saját magát fosztotta meg a karácsonyi örömtől, adósságának elengedésétől.

Jézus a mi nagy adósságunk elengedője! Vele mienk lesz a menny minden kincse. Azonban nélküle „szegények, vakok és meztelenek” maradunk! Szánalomra méltó az ilyen állapot! Ne engedj hát, hogy Jézus szomorúan távozzon szíved ajtajától, mert: „Egyszer te állsz künn kérve, eressz be, eressz!”

Vizsgáljuk meg szívünket: Vajon benne van-e az Úr Jézus? Ha azt állapítjuk meg, hogy nincs, azonnal nyissuk meg Néki szívünket, kérve az énekíróval együtt: „Térj be hozzám Uram...” Vele áldott lesz a karácsonyunk, de áldottak lesznek hétköznapijaink is.

Nemeshegyi Gyula

Készítsétek az Úrnak útját!

Máté 3:3.

Mielőtt eljött Jézus Krisztus Isten szeretetétől indítva, hogy megváltsa a világot, Isten a Szentlélek által készítette Izrael népet. A próféták is ezt munkálták a kijelentések által, amelyek Jézus Krisztus földjérejöttét hirdették. Szellemi sötétség borult a népre. A mennyi világ iránt érzéketlenekké váltak. Csak a jobb és szebb élet utáni sóvárgás éltette még az embereket.

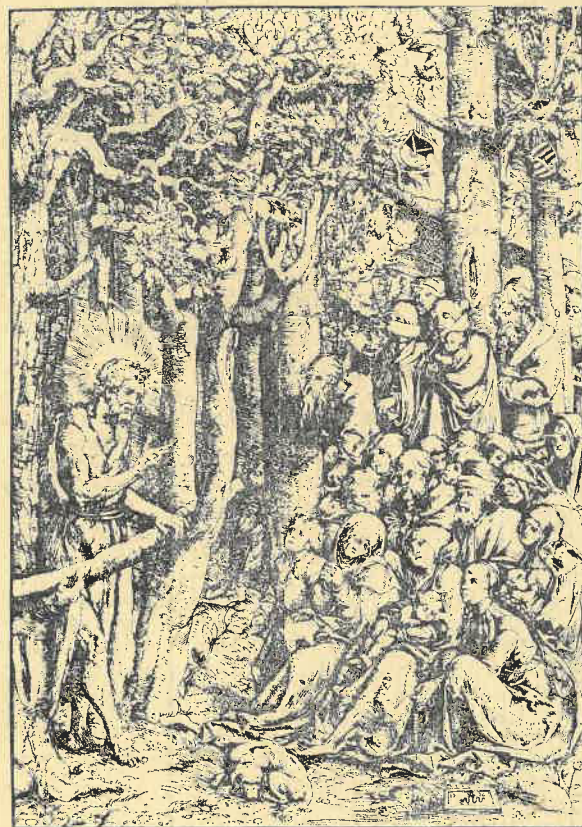
Még bemejtő János születése előtt ott látjuk a Szentlélek csodálatos munkáját a templomban, a Zakariás pap által átélte csodában, és aztán Erzsébet életében. Izrael népének nagy látókra, Ésaías próféta jövődölése valóra vált. Az ígéret beteljesedett. Bemejtő János születésével és szolgálataival elkezdődött a nagy útkészítő munka. A nagy sötétségben fény, mennyi fény ragyogott fel. Bemejtő János, mint üstökös úgy tűnt fel a Jordán mellett, hogy felébressze az álmos, a bágyadt, és fáradt életet. Szent tüllel a szívben meghirdette azt az újat, amit Krisztus hoz, és Krisztus hozott — a bűnből való szabadulást. A szellemi sötétségben messze hangzott a kiáltó szava: Ébredjétek bűneitek álmából! A próféták által ígért Messiás megérkezett! Ő ítéletet tesz majd ember és ember között. Kegyelem és ingalom öleli majd át Izrael romjait. És Jeruzsálem szívét visszafordítja az Úrhoz.

Térjétek meg — hangzott a pusztai prédikátor ajkáról a hatalmas üzenet. Isten szava égett az ajkán. Egész lényét betöltötte isteni erővel a megismert világosság. Ahogy ő prédikált azt nem lehet utánozni. Igéjében nem lehetett elaludni. Átizzott életén az Örökkévaló Isten üzenete. Küldetése volt, felragyogott, és egy idő után eltűnt, mint az üstökös. Megalkuvás nélkül futotta végig pályáját. Fényével, szavával Jézus Krisztust prédikálta. Krisztust hirdette, a harcos Messiást, és hozzá hívogatta az embereket. Hívta őket megtérésre, a Messiás várására. Sürgető volt ajkán az üzenet.

Nem nézett a körülményekre. Nem tanácskozott testtel és vérrrel. Nem az alkamasabb időt várta, hanem szent hívás szerint a Jordán mellett a megígért Szabadítót hirdette.

Kímélés nélkül hangzott a pusztában a prófeta szava: „...elközelített a mennyeknek országa”. Nem látott fontosabb feladatot, mint hívogatni az elvadult emberi szíveket vissza Istenhez. Azzal sem törődött, hogy szívesen hallgatják-e a prédikációját. Mi már jól tudjuk, hogy sokan hallgatták, mégis mentek, hogy újra hallják az Úr akaratát. Sokan bűnbánatra alázták magukat az igéjében. Keményen és határozottan beszélt a Jordán folyó közelébe sereglett sokasághoz. Úgy prédikált, hogy hallgatói megérezték, hogy az élő Istenrel találkozhatnak itt, a természet szabad templomában. János azzal sem törődött, hogy műveltebb, vagy egészen egyszerű emberek hallgatják. Ő arról prédikált, amit Isten mondott neki. Igazságot és ítéletet hirdetett. Bűnbánatot és komoly megtérést. Sőt, amikor farizeusok mentek hozzá, talán kíváncsiskodó szívvel, tiltás hangzott az Isten emberének ajkán: „Mérgek kígyóknak fajzatjai! Kicsoda intett meg titeket, hogy az Istennek elkövetendő haragjától megmeneküljétek? Teremtétek hát megtéréshez illő gyümölcsöket?”

Bemejtő János nemcsak prédikált az útkészítő nehéz munkájáról, hanem odaállt, és vállalta a nagy munkát. Teljes erejével és minden idegizálással a Messiás útkészítője akart lenni. Az emberi szíveket készítette fel a Krisztus fogadására. Amikor prédikált az emberek kénytelenek voltak önmagukba nézni, és elkövetett bűneikről vallást tenni. János prédikációi alatt hiába keresték a mentségeket, a kifogásokat. Szavai, mint a tűz, minden látszatot felégették. A Szentlélek által

ihletett prédikáció ma is a szív mélyéig hat. Megítéli a gondolatokat és a tisztátalan érzéseket.

A bűnbánatra és megtérésre hívogató szolgálata mellett, a felcsendült Bemejtő János ajkán Isten ígérete. Az adventi csendben várakozókra kiönti az Úr a kegyelemnek Lelkét. Jézus Krisztus Szentlélekkel és tűzzel merít majd bűneket — hangzott az üzenet. Sokan új életet találtak, mert Isten ígéretére építettek. A bűnbánat öröme békességet adott a keresőknek. Megmozdult a nagy város, Jeruzsálem, hogy Zakariás pap fiát, a pusztai nagy prófétáját hallgassa. De nemcsak Jeruzsálem mozdult meg, hanem az egész Izrael. Elkezdődött az útkészítés. Az öntelt, a büszke emberek alázatára kényszerültek az Isten szava előtt. A szegények megfelemlítették a fejüket, mert azt hallották, hogy az Isten szereti őket.

Bemejtő János az elképzelhető legegyszerűbb öltözetben állt meg hallgatói előtt. Nem ő ment hallgatókat gyűjteni magának, hanem a hallgatók keresték az alkalmakat. Ő vigasztalást hirdetett a népnek a Szabadító meghirdetésével. Szavai tartalommal és tűzzel telítődtek meg. János a Jordán vizében bemejtette azokat, akik megbánták bűneiket.

Amíg Bemejtő Jánost figyelem, a mi várakozásunkra gondolkodok. Mi tudjuk, hogy János a Völgyben barátja volt. És azt is, hogy amikor megérkezett Krisztus, úgy jött, amint János azt bemutatta. Az Isten Báránya jött le közénk, aki elveszi a világ bűneit. Az irgalmas Szabadító érkezett meg Jézus Krisztusban. János azt hirdette, amit látott, de azt eredményesen és elhivatás szerint. Tanítom meg minket az Úrnak e nagyszerű szolgája a helyes várakozásra!

Szűcs József

A történetírás jeles személyiségéről

Emlékezés Révész Imrére

Tíz éve halt meg Révész Imre akadémikus, nyugalmazott egyetemi tanár, a protestáns történetírás nagy személyisége. Több mint 50 évig jelentek meg könyvei és tanulmányai, melyek lapjain ma is betekinthetünk egy kivételes műveltségű, egyenes jellemű tudós szellemi kincsesházába. Különösen hűzopotló műve a „Társadalmi és politikai eszmék a magyar puritanizmusban” (1948) és a „Fejezetek a Bach korszak egyházpolitikájából” (1957).

Mint tisztántúli református püspök történelmi időkben, történelmi jelentőségű szolgálatot töltött be. Így ő üdvözölte 1944. december 22-én, a debreceni Nagytemplom oratóriumában az ott összegyűlt Ideiglenes Nemzetgyűlést. E nagyhatású beszéde mellett szolgálatának szép emléke „Ha elfelejtkezem...” c. igéjében a 137. Zsoltár 5—6. verse alapján Debrecenben, 1948. március 15-én, az újra megnyitott Nagytemplomban. Nevezetesen a magyar Függetlenségi Nyilatkozat századik évfordulóján rendezett emlékünnepeken mondott beszéde 1949. április 14-én. Történetírói elveire, lelki beállítottságára és egyéni

ségének finomművű körvonalaira egyaránt fényt vetnek egy leveléből idézett sorok. A levelet, mint nyugalmazott egyetemi tanár írta a baptista közösség akkori elnökének, Somogyi Imrének 1950. március 2-án. A meleghangú — nem ismeretlennek szóló — bevezetés után arról tájékoztat, hogy Egyháztörténeti Olvasókönyv szerkesztésére kapott megbízást.

„A gyakorlati cél és a pedagógiai szempont kétségkívül református jellegűnek kívánja ezt az Olvasókönyvet. Én azonban, régóta követett oekumenikus szemléletmet itt sem tagadván meg, igen nagy súlyt kívánok helyezni arra, hogy a könyvben a korlátozott terjedelem (kb. 20 ív) ellenére is szóhoz jusson nemcsak a középkori kereszténység (fényével és árnyával) — hanem a reformációnak mindazon irányai is, amelyeket eddig a hivatalos protestáns egyháztörténetírás meglehetősen mostohán kezelte. Így elsősorban a baptizmus, XVI. századi kezdetei óta mindmostanáig...”

...Tisztelettel és szeretettel megkérek: van-e akár a te magán könyvtáradban, akár egyházi központi hivatala vagy lelkesképző főiskolája birtokában néhány olyan magyar, latin, német, francia, angol, holland nyelvű könyv, amelyekből a fentebb említett célra néhány szemelvényt kiemelhetnék: szó lehetne vértanúságok történetéről, vértanúk nyilatkozatairól, egyéb jellegzetes dokumentum-szövegekről, amelyek a hitbeli és haladó szociális álláspontot egyaránt megvilágítanak; ez utóbbira ugyanis a régebbi és a modernebb baptizmus területein, külföldön és hazánkban egyaránt számos példa van, aránylag számosabb, mint a kereszténység más vallásfelekezeteiben.”

A levél két bekezdésének szövegeit idéztem bizonyítva, hogy Révész Imre milyen gondosan és szeretettel fordult a baptista múlt fénylő bizonyágtételeihez. Halála tizedik évfordulóján nagy tisztelettel emlékezünk meg a kiváló egyháztörténészről, Rólát, aki a negyedszázados, avult levéllel szinte serkentő üzenetét küld most hozzánk: minél többet megismerni a múltból — a jövőért!

Dr. Somogyi Barnabás

Egymásért és együtt másokért

Az Evangélikus Egyház és a Szabadegyházak Tanácsa tag-egyházai között meglévő jó kapcsolatok jegyében hívta meg DR. KÁLDY ZOLTÁN elnök püspök PALOTAY SÁNDOR testvért, a SZET elnököt október 29-én, az Evangélikus Teológiai Akadémiára, hogy előadást tartson A MAGYARORSZÁGI SZABADEGYHÁZAK TANÁCSA TAGEGYHÁZAINAK IDENTITÁSA ÉS ÖKUMENIKUS EGYSEGTÖREKVÉSE címmel.

Az előadásra Palotay Sándor elnököt elkísérte: Deák József, Laczkovszki János és Szakács József egyházelnökök; Hetényi Attila és Szigeti Jenő dékán; Győri Kornél, Mészáros Kálmán és dr. Nagy József teológiai tanár.

Ez a szolgálatom elsősorban ahhoz a testvéri megállapodáshoz kapcsolódik, amelynek alapján főtiszteletű dr. Káldy Zoltán püspök úr volt szíves lehetővé tenni, hogy az Evangélikus Teológiai Akadémia segítségét nyújtson a Szabadegyházak Tanácsa Lelkészképző Intézetének. Nagy jelentőségű gesztusként fogadtuk, hogy a két Intézet között előadó-csere jöhetett létre. Ennek igazi értékét az adta meg, hogy egyházaink széles közvéleménye előtt ezt nemcsak nyíltan vállalni tudtuk, hanem ez a gyülekezetek részéről egyre inkább megértéssel fogadott döntéssé érlelődött. Az élet mindennapos gyakorlatában megtanultunk szeretetben egymás mellett és egymásért élni, s mi több, együtt másokért szolgálni. Fontosak letünk egymás számára és megtapasztaltuk, hogy Isten egymás által tanítani és gazdagítani is akar bennünket.

Ezt az alkalmat azért tartom jelentősnek, mert lehetőség arra, hogy önmagunkat megmutassuk. Alkalom arra, hogy deklaráljuk azt, hogyan gondolkodunk, látunk és cselekszünk mi, akiket a jelenlevők és a jelenlevőkön túl maga az Evangélikus Egyház elfogadott testvéreként, Jézus Krisztusban cselekvő társnak, olyanoknak, akik másokért élünk.

Hitbeli meggyőződése, hogy ma is, és nekünk is szól a parancs, amit Jézus a betegségéből meggyógyult belpoklosnak mondott: „Mutasd meg magadat!” (Mt 8:4). A mi hitünknek annyira van értéke, amennyire sajátos kegyességi tapasztalatunk a Jézus Krisztussal szerzett élményünk nem marad csupán érzelmi motívum, hanem képes volt átalakítani életünket, és a környezetünkben mint egymás, egy olyan új ember jelenünk meg, aki kész és képes másokért nemcsak munkálkodni, hanem ha szükséges életét adni az ő felebarátaiért.

A szabadegyházakról beszélek, de ilyen egyház nincs, sőt a Szabadegyházak Tanácsának nem is célja az, hogy ilyen egyházat létrehozzon. Egyszerűen arról van szó, hogy a Szabadegyházak Tanácsának tag egyházai vannak, és ezeknek a tag egyházaknak megvan a maga sajátos véleménye, nézete, múltja, kegyességi gyakorlata, amely meghatározza gondolkodásukat. Másként közelítve a témához, a Szabadegyházak Tanácsának tag egyházai a tárgyban megjelölt téma egy-egy rész kérdésében azonos módon nyilatkoznak meg, és azonos magatartást tanúsítanak, de szeretném azt is, ha emellett nyitná volna az is, hogy a tag egyházak között e kérdés-

A SZET elnökét és a vele érkezett vendégeket az Evangélikus Egyház nevében dr. Káldy Zoltán püspök, az Evangélikus Teológiai Akadémia nevében dr. Muntágh Andor dékán köszöntötte testvéri szívéllyel és szeretettel.

Az előadáson részt vett dr. Ottlyk Ernő püspök, dr. Pröhle Károly az Ökumenikus Tanács főtájtára, az Akadémia tanári kara és hallgatói.

Az előadást követően az Akadémia munkabéden látta vendégül Palotay Sándor elnököt és munkatársait.

Az alábbiakban részleteket közlünk a nagy érdeklődéssel és elismeréssel fogadott előadásból.

Palotay Sándor a Szabadegyházak Tanácsa elnöke beszélget dr. Káldy Zoltán elnök püspökkel.

ben véleménykülönbség és eltérés is van, sőt esetenként szembenállás mutatkozik.

A témához való közeledést nehezíti az is, hogy sokszor jelentős eltérés van az elmélet, az egyházvezetés szintjén történő állásfoglalás; és a gyülekezeti életben a tagság szintjén a mindennapos gyakorlatban.

Az ökumenizmust a Szabadegyházak Tanácsa tag egyházai is ma már korunk egyik fontos kihívásának tartják és azt különböző aspektusokból vizsgálják. Ezek az aspektusok nem valami szükség szerű kronológiai sorrendben helyezkednek el; és nem folyamatosan kapcsolódnak egymáshoz. Nem alkotnak olyan láncolatot, ahol a következő lépést vagy éppen a végső célt az előzőkből meg lehetne állapítani. Azt viszont állítom, hogy ezeket egymással szembeállítani vagy kijátszani nem lenne szabad, mivel így téves ítéletre jutunk.

Az ökumenizmus mégis hosszú ideig és talán még ma is a szélesebb köztudatban elsősorban az Egyházak Világtanácsát jelentette. Az Egyházak Világtanácsa főn is tartotta magának ezt az igényt. A szervezeti és teológiai egységre jutás megtestesítőjeként az ökumené egyedüli hordozójának a letéteményesnek tekintette önmagát. Az Egyházak Világtanácsán belül a Hit és Egyház-szervezeti Osztály állította homlokterébe leginkább a keresztyén teológiai és szervezeti egységtörekvés munkálását.

Az Egyházak Világtanácsa elválasztathatatlanná attól a típusú egységtörekvéstől, amelyet a Szabadegyházak Tanácsának tag egyházai nem vállalhatnak, mi több az Egyházak Világtanácsa

egyes tag egyházai sem mind vallják ezt így a magukénak. Szükséges kijelentnem azonban, hogy bár az Egyházak Világtanácsa ökumenizmusának ez a jellemzője, mégsem ez az egyedüli mutatója. Hiba lenne részünkről, hogyha nem látnánk világosan azt is, hogy az Egyházak Világtanácsa számos olyan tendenciát hordoz létezésével, amely megegyezik hitbeli felfogásunkkal. Anál is inkább igaznak tartom e megállapítást, mert az Egyházak Világtanácsa a különböző egyházak, nézetek és irányzatok hatása alatt keresi a teljes eligazodást, küldetését a világban, nyitott akar lenni más hatásokra is, lehetőséget nyújtva arra, hogy a különböző vélemények jegyében alakuljon jövőbeli szerepe. Mindenekelőtt tehát úgy tekintünk az Egyházak Világtanácsára, mint amely az Isten történelmet formáló akarata szerint alakult, hogy beteljesítse Istentől megszabott rendeltetését.

De korunk egy másik ökumenikus kihívásának tekintjük a különböző világvallások, tehát nem keresztyének közös cselekvésének igényét is, amely nem leghetési részünkről a kereszti örömezetéről való lemondást, és megalkuvást sem az adott szituációval, a kialakult körülményekkel, hanem igen is az ökumenikus valóság mellett lehetségesnek látjuk hirdetni, hogy „nincs más név, az ég alatt” (ApCs 4:12).

Ugyanakkor egyértelműen nyitottnak kell lennünk arra is, hogy erre az ökumenikus kihívásra cselekvő módon tudjunk válaszolni, mégpedig saját teológiai hátterünkből kiindulva úgy, hogy szűkebb és tágabb értelemben az egész emberiségért a jó cselekedjünk.

„Mindig legyetek készen”

désbe, haragba fagyott emberek, ha Jézust várjuk?

Ne csak a lakásunkat tisztítsuk, amikor vendégeket várunk! A mi várva-várt vendégünk Jézus Krisztus, az Élet, az Igazság, aki már megtisztított bennünket vére által. Ne tegyük hiábavalóvá ezt az áldozatot! Maradjunk tiszták, rendezettek Jézusért! Ha vissza lopóztak volna bűneink, menjünk ahhoz az Úrhoz, aki „hű és igaz”, hogy megbocsásson, tisztává tegyen.

De mikorra legyünk készen ezzel a takarítással? Hiszen nem tudjuk Urunk visszajövetelének időpontját. Jézus így válaszol: „Mindig legyetek készen!” Mindig? Állandóan? Igen. Azaz rendszeresen, módszeresen kell élni hívó életünket. Soha ne hagyjuk el az imádkozást, az Ige ismeretét, és ezeken keresztül nyerhetünk erőt az állandó készenlétre!

Rendezetten akár látni bennünket Urunk, amikor eljön értünk, és mi sem szeretnénk szégyenkezni előtte.

Hogy mikor jön értünk, érted azt nem tudjuk. De jön! Ragadd meg a lehetőséget a napról-napra olvasott Igében, az imádságban, hogy tisztuljon, rendeződjön életed!

Kiss Emil

Hogyan várod a karácsonyt?

„Karácsony! Az ember szinte csüggedten ejti ki ezt a szót. Érthetővé tehetjük-e ma egyáltalán valakinek, mit értünk ezen:

Karácsonyt ünnepelni? E kérdés felvetésénél nem azokra gondolunk, akik úgy vélik, hogy nem képesek többé hinni az ünnep keresztyén tanításában. Inkább azt kérdezzük, mi magunk tudunk-e még karácsonyt ünnepelni? Hogy ez az ünneplés nyilvánvalóan több legyen, mint a megtestesülés igazságát hittel elfogadni és aztán nyugodni hagyni. Így helyesebb, ha azt kérdezzük:

Hogyan ünnepeljük jól a karácsonyt?”

— Karl RAHNER, a neves római katolikus tollából idéztem a fenti sorokat (Teológia, 1975. 207. old.). A továbbiakban Rahner ezt írja: „Természetesen nem adhatunk kész recepteket, hogyan kell a keresztyén karácsonyt megünnepelni. Végül is mindenkinek magának kell ezt megtalálnia, jobban mondva, mint ajándékot kikönyörögni. Mégis legyen szabad valamiféle erre irányuló indítást dadogva elmondanom.

Legyen bátorságod arra, hogy visszavonulj és egy ideig egyedül légy! Ha ezt az előkészületet keresztyén módon megtetted, akkor remélheted, hogy igazán karácsonyi szívet, vagyis szelíd, türelmes, bátran elszánt és halkan gyöngéd szívet ajándékozhat azoknak, akiket „szeretni törekszel”. Ezt az ajándékot kellene elsőnek odatenned a karácsonyfa alá, máskülönben az összes többi ajándékaid haszontalan kiadások lesznek. Tehát vonulj vissza egy kis időre önmagadba!”

Érdemes itt megállnunk. Szeretteinknek örömet akarunk szerezni karácsonykor. Futunk egyik áruházból a másikba, tolongunk, sorbaállunk, előbbutóbb idegesen, fáradtan abbahagyjuk az „örömszerzés hajszáját”, majd kezükkel előlől — november végétől a Szentestéig. S ezt teszik azok is, akik bennünket akarnak meglepni. És még nem is szoltam az ünnep előtti nagy takarításról, sütés-főzésről. A szentesten aztán kimerülten várja a család a csomagbontás végét, hogy ágyba dőljön mindenki, s másnap, az ünnepi istentiszteleten tovább pihenje az adventi kimerültséget. Ez lenne a karácsony? Nem! — mondod, hisz Bibliát is olvasunk, énekelünk is. Lehet, de ez sokszor csak arra jó, hogy megnyugtassuk lelkiismeretünket az egész évben elmulasztott áhítatok miatt: Karácsonykor azért mégis együtt olvassuk az Igét. Arról, hogy az ember (férj vagy feleség, gyermek vagy szülő, de mindenki más is) nem az esetleg nem is létező szeretet jeleire vágyik, hanem a szeretetre, rendszerint megelégedünk!

Ajándékozz szelíd, türelmes és gyöngéd szívet azoknak, akiket szeretni törekszel! Ezt tedd először a karácsonyfa alá!

Valahogy függetleníteni kellene magunkat a vásárlási láztól, a karácsonyi hajszától, az ünnepi semmittevéstől. Hogy miként? Kész receptet bizonyára senki sem tudna adni. Ez is olyan kérdés, amelynek megoldásában a folyamatos fölfelé figyelés, a Szentlélek tanácsainak hasznosítása segíthet csupán.

Hadd fejezzem be ezt a gondolatort is Rahner tanácsával:

„Vonulj vissza egy kis időre önmagadba! Van talán egy szobád, ahol egyedül lehetsz. Vagy ismersz egy magányos utat, egy csendes templomot. Ne beszélj semmit még magaddal sem, másokkal sem, alkikkal vitatkozni vagy veszekedni szoktál, akár csak gondolatban is. Várá és figyelj! Nem azért kell most ilyen csendet tartani, hogy aztán beszélhess róla. Ez a csend senki másért nincs, senki másnak nem kell hallania, mint csak teneked, mert hozzád szól. Ne várá rendkívüli misztikus élményeket!... Ebben a csendben az a titokzatos érzésünk támad, hogy néz bennünket Valaki. Ez embernek meg kell pillantania egyszer a Láthatatlant, és meg kell szólaltatnia a csendben Hallgatót.” — Ekkor érkezhetsz el hozzánk a karácsonyi üzenete: Isten emberré lett. Jézus Krisztus az Istenember. Így Megváltó — csak így!

A csendben, karácsony áhítatában azt is meghallhatod, hogy miattad, érted történt mindez, hogy megváltott ember légy. Ez a karácsony titka: Úgy mindenkié, hogy teljesen a tied, s akkor mindenkié, ha a tied is! Érted, és mindenkiért.

Mit teszel azért, hogy megtaláld Őt a csöndes karácsonyi éjszakában — s megtaláld azokat, akik szintén Őt keresik?

II. J. A. M.

A tizenkét apostol tanítása

vagy görögül „Didakhé tón dódeka aposztolón” a címe annak az ökeresztyén iratnak, amelyet talán Szíriában írtak a II. század első évtizedében.

Az ősi iratot Brünniosz nikodémiai metropolita 1873-ban fedezte fel, amikor Konstantinápolyban egy 1056-ban írt — jelenleg a jeruzsálemi patriarchatus könyvtárában őrzött — kéziratot tanulmányozott, mely a Barnabás levél és a két Kelemen levél kéziratán túl ezt az iratot is megőrizte. Ezt az irást a keresztyén ókor is nagyra becsülte és sokszor idézte. Euzebiosz mégis az apokrif közé sorolta, így már a középkor elején elfelejtették ezt az iratot.

A Didakhé a múlt század utolsó évtizedeinek legjelentősebb irodalmi lelete volt, amelynek azóta több kézirat történetét, sőt fordításait is megtalálták. 1900-ban egy ólatin fordítást, az 1940-es években pedig egyik részletének kopt fordítását fedezték fel a kutatók. A keresztelestől szóló tanítás történeti alakulása szempontjából is döntő dokumentum az irat. Itt találjuk az első híradást a leontéssal való keresztelestől, de itt is csak szükség esetén van megengedve ez a keresztelestí forma. B. Altaner neves patológiai kézikönyve ezzel kapcsolatban megjegyzi: „A keresztelestnek ilyen módon való kiszolgáltatására az első két századból ez az egyetlen bizonyíték.”

Advent, eljövétel. Az egyházi év kezdete. Arra utal, hogy régen várt valaki érkezni, hogy vágyva — vágyott sóvárgás jut végre célhoz. Valakik várnak, Valakit várnak, és az egyszercsak megérkezik. Hirtelen, majdnem váratlanul — pedig várták.

Jézus Krisztusra várunk mi, hívó emberek. Remélem, hogy várjuk. De hogyan?

Ha egy vendég jön — különösen messze földről —, már hetekkel előtte annak jegyében folyik a házimunka, a szabadidő beosztása. Nagy takarítás, ablaktisztítás, szőnyegek, kárpitok újjávarázslása, lázas tevékenység jellemzi a ház népét. Még az éjszakai pihenés is megrövidül. És egyszercsak betoppan a várva-várt (esetleg a pályaudvaron, a repülőtérre várt), bennünket dolgaink elrendezésére ösztönözött vendég.

Jézus Krisztus, a mi Urunk is jön. Ezt mi tudjuk, mióta hívó emberek vagyunk. Vajon mi az életünk, szívünk tartalma, milyen az állapotunk?

Szívünk tartalma: telve gonosz, ellenséges, gyűlölködő indulatokkal? Vagy szeretet, öröm, békeesség tölti be? Hűtlenség, engedelmesség, érdektelenség van bennünk az Úrral szemben? Vagy hűség, engedelmisség érdeklődés az Úr iránt? Lehetünk-e érdektelen, gyűlölkö-